

Плани лекцій

Тема 1. Інновації в ринковій економіці

Основні визначення: інновації; інноваційний процес; інноваційна діяльність. Цілі і види інновацій. Взаємозв'язок розвитку інновацій, науки і техніки. Сутність, класифікація і кодування інновацій. Характеристика інноваційної діяльності. Види інноваційної діяльності. Класифікація інноваційних підприємств. Роль держави в здійсненні інноваційної політики. Напрямки державної підтримки.

Тема 2. Концепція інноваційного менеджменту Актуальність активізації інноваційної діяльності й основні поняття з цієї області. Еволюція технологічних укладів. Предмет. Структура, принципи інноваційного менеджменту. Поняття й зміст інноваційного менеджменту. Сутність інноваційного менеджменту. Розвиток і сучасний стан інноваційного менеджменту. Менеджери в інноваціях. Задача і функції інноваційного менеджменту. Цілі і задачі інноваційного менеджменту. Система функцій інноваційного менеджменту. Зміст процесу управління інноваціями. Соціально-психологічні аспекти інноваційного менеджменту. Делегування в інноваційному менеджменті. Мотивація в інноваційному менеджменті. Стиль керівництва інноваціями. Технологія і методи інноваційного менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Економічні, соціально-психологічні методи, мережні методи. Методи аналізу. Методи прогнозування. Комунікації в інноваційному менеджменті. Рішення в інноваційному менеджменті.

Тема 3. Цілі і напрямки інноваційної діяльності фірм Сутнісна характеристика інноваційних процесів. Визначення інноваційних процесів. Циклічна концепція розвитку інновацій. Поняття інноваційного циклу. Класифікація інновацій по місцю походження, здійснення і впливу на соціально-економічні процеси. Основні етапи і стадії інноваційного процесу. Моделі інноваційного процесу. Інноваційна діяльність підприємства. Місце і роль інновацій у діяльності господарюючих суб'єктів. Вибір пріоритетних напрямків інноваційної діяльності. Закордонний досвід поширення інновацій. Вплив інноваційних процесів на розвиток виробництва.

Тема 4. Стратегічне управління інноваціями

Цілі і задачі стратегічного управління інноваціями. Стратегічне управління як складова частина інноваційного менеджменту. Цілі стратегічного управління інноваціями. Задача стратегічного управління інноваціями. Зміст і форми стратегічного управління інноваціями. Зміст стратегічного управління інноваціями. Фази стратегічного управління інноваціями. Стратегічне планування інноваційних процесів. Порядок розробки інноваційних стратегій. Форми стратегічного управління інноваціями. Методи і засоби стратегічного управління інноваціями. Методи стратегічного планування, вибору й обґрунтування інноваційних стратегій. Прийоми і засоби стратегічного менеджменту в інноваційному процесі.

Тема 5. Інноваційна політика фірми і наукові принципи її формування
Змістовна характеристика інноваційної політики фірми. Місце інноваційної політики фірми в загальній стратегії розвитку. Складові елементи інноваційної політики фірми /підприємства/. Чинники, що впливають на формування інноваційної політики. Можливості і переваги великих і малих підприємств / із погляду форми власності, технічного оснащення, фінансових можливостей/ у розробці і поширенні інноваційної політики. Прогнозування і планування інноваційної діяльності фірми /підприємства/. Аналіз внутрішніх і зовнішніх компетенцій фірми. Етапи планування інноваційної діяльності. Генерація ідей дослідження, розробки, поширення, оцінювання, і перевірка концепції. Економічний аналіз інноваційної діяльності фірми. Вибір оптимального напрямку.

Тема 6. Маркетинг у інноваційній сфері
Стратегічний інноваційний маркетинг. Цілі і задачі. Регулярний інноваційний маркетинг. Санаційний інноваційний маркетинг. Тактичний інноваційний маркетинг. Маркетингові дослідження з нового продукту. Попереднє розміщення нового продукту на ринку і його рекламі. Організація системи збуту нового продукту. Забезпечення можливості постачання продукту на найбільше конкурентних умовах і закріплення його на ринку. Планування ціни й обсягу випуску нового продукту. Маркетинг нових технологій.

Тема 7. Організація інновацій
Організаційні форми інноваційних підприємств. Поняття організації інновації. Особливості і задачі організації інноваційних процесів. Стратегія віолентів, патентів, коммутантів, експлерентів. Особливості малих фірм. Відмітні риси спеціалізованих і комплексних інноваційних організацій.

Типи організаційних структур інноваційних підприємств. Сутність і принципи їх формування. Класифікація оргструктур наукових підприємств. Організація здійснення і поширення наукових інновацій. Організація виконання НДІКР і забезпечення інноваційних процесів. Організація поширення і трансферта інновацій. Формування нових центрів: технопарки, технополіси, фірми-інкубатори, науково-промислові консорціуми. Характеристика специфіки венчурного бізнесу. Нові форми інтеграції науки і виробництва. Форми технологічної кооперації. Їхня роль в інтелектуалізації економіки. Перспективи розвитку.

Тема 8. Державне регулювання управління інноваційними процесами
Роль держави в стимулюванні інновацій. Зростаюче значення інновацій для стабілізації економічного розвитку, зміцнення національної безпеки. Основні функції державних органів в інноваційній сфері. Державна інноваційна політика. Місце інноваційної політики в системі регуляторів соціально-економічних процесів. Державні пріоритети в сфері науки і технологій. Організаційна структура розробки і реалізації інноваційної політики. Засоби державного впливу на ефективність інноваційних механізмів. Прямі і непрямі методи державної підтримки інноваційної діяльності. Основи формування національної моделі регулювання. Взаємодія державних, приватних і

суспільних структур. Позабюджетні форми підтримки інноваційної діяльності. Закордонний досвід державного регулювання інноваційної діяльності. Роль держави в міжнародному науково-технічному співробітництві. Політичні аспекти міжнародного трансферу технологій. Ціль і задачі державного регулювання міжнародних зв'язків.

Тема 9. Стратегічне планування інноваційних процесів
Сутність планування інновацій: задача планування, принципи планування інновацій. Система внутрішньофірмового планування інновацій. Види планування інновацій на підприємстві. Процес внутрішньофірмового планування. Організація планування інновацій на підприємстві. Методи внутрішньофірмового планування інновацій. Сутність і види науково-технічного прогнозування. Програмно-цільове планування інновацій. Продуктове-тематичне планування інновацій. Об'ємно-календарне планування інновацій на підприємстві. Виробниче планування інновацій.

Тема 10. Управління витратами і ціноутворення в інноваційній сфері
Цілі і задачі управління витратами. Склад і структура інноваційних витрат. Чинники, що визначають розмір витрат. Методи управління інноваційними витратами. Механізм управління витратами. Передплановий аналіз .
Планування витрат. Контроль витрат.
Управлінське урахування і розподіл витрат. Принципи ціноутворення на інноваційну продукцію. Контрактні /договірні/ ціни. Моделі цін і інжинірінгові послуги.

Тема 11. Фінансування інноваційної діяльності
Цілі і задачі системи фінансування: цілі системи, принципи організації фінансування, основні задачі й зміст системи фінансування. Форми фінансування: бюджетні асигнування, позабюджетні фонди й інші джерела недержавного фінансування. Фінансовий лізинг. Урахування різноманітних видів ризиків під час фінансування інноваційної діяльності. Інноваційний проект як об'єкт фінансування. Оцінка потреби в коштах і фінансовому стані. Розрахунок потреби в коштах. Показники фінансового стану інноваційного проекту. Оцінка фінансового стану інноваційного підприємства.

Тема 12. Правове регулювання інноваційної діяльності
Поняття про інтелектуальну власність. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності людини й об'єкт цивільних прав. Об'єкти інтелектуальної власності. Патенти. Критері патентоспроможності. Порядок оформлення патенту. Використання патентних прав. Ліцензування і юридичний порядок передачі технологій. Ліцензування. Типи ліцензій на інтелектуальну власність. Угоди про ноу-хау. Нові об'єкти інтелектуальної власності і їхньої правової охорони.

Тема 13. Інформаційні інноваційних процесів
Цілі і задачі інформаційного забезпечення. Цілі й особливості інформаційного забезпечення в період ринкових реформ. Міжнародна порівняльність

показників інноваційної діяльності. Першочергові задачі інформаційного забезпечення. Види і форми інформаційного забезпечення інноваційних процесів. Інформаційна база інноваційних процесів дореформеного періоду. Статистична звітність. Статистичні й інші види обстежень. Формування статистики інновацій. Статистика науки, інновацій і інформаційних технологій. Система статистичних показників. Система статистичних спостережень.

Аналіз

показників.

Тема 14. Оцінка ефективності стратегічного управління розвитком інновацій
Характеристика результатів інноваційної діяльності. Вихід на ринки технологій як результат інноваційної діяльності. Ефективність витрат на інноваційну діяльність. Ефективність використання інновацій. Основні принципи виміру ефективності інновацій. Критерії і показники ефективності інноваційної діяльності. Розмірність ефекту і витрат. Розрахунки економічних збитків. Відмінності абсолютної і відносної ефективності. Урахування чинника часу. Термін окупності. Соціальні результати технологічних змін. Показники соціально-економічного ефекту. Методи оцінки ефективності інновацій. Характеристика і співвідношення різноманітних методів оцінки ефективності інноваційної діяльності. Напрямки підвищення ефективності інноваційної діяльності.

Плани семінарів

Тема 1. Інновації в ринковій економіці

Тема 2. Концепція інноваційного менеджменту

Тема 3. Мета і напрямки інноваційної діяльності фірм

Тема 4. Стратегічне управління інноваціями

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Інноваційна політика фірми і наукові принципи її формування

Тема 6. Маркетинг в інноваційній сфері

Тема 7. Організація інновацій

Тема 8. Державне регулювання управління інноваційними процесами

Тема 9. Стратегічне планування інноваційних процесів

Тема 10. Управління витратами і ціноутворення в інноваційній сфері

Тема 11. Фінансування інноваційної діяльності

Тема 12. Правове регулювання інноваційної діяльності

Тема 13. Інформаційне забезпечення інноваційних процесів

Тема 14. Оцінка ефективності стратегічного управління розвитком інновацій

Питання до заліку

1. Сутність та особливості стратегічного менеджменту інноваційного розвитку.
2. Підходи до визначення ролі стратегічного управління в інноваційній діяльності організації.
3. Зміст і структура стратегічного менеджменту в інноваційній діяльності.
4. Конкурентні переваги: поняття, види, використання.
5. Методи аналізу конкурентних переваг.
6. Бенчмаркінг як метод аналізу конкурентних переваг.
7. Етапи інноваційного розвитку стратегічного менеджменту.

8. "Стратегічна піраміда": рівні розробки стратегії в корпорації.
9. Особливості стратегічного менеджменту підприємств в умовах економіки України.
10. Стратегія низьких витрат: зміст, необхідні ринкові умови, ризики.
11. Концепція "ланцюга цінностей" М. Портера.
12. Шляхи зменшення витрат у діяльності підприємства.
13. Стратегія диференціації: зміст, необхідні ринкові умови, ризики для підприємства.
14. Варіанти стратегії диференціації.
15. Стратегія фокусування (спеціалізації): зміст, необхідні ринкові умови, ризики.
16. Варіанти стратегії фокусування (спеціалізації).
17. Сутність і зміст стратегії інтеграції підприємства.
18. Види стратегії інтеграції підприємства.
19. Організаційні форми інтеграції підприємств.
20. Картельні об'єднання як організаційна форма інтеграції підприємств.
21. Договірні об'єднання як організаційна форма інтеграції підприємств.
22. Статутні об'єднання як організаційна форма інтеграції підприємств.
23. Стратегічні альянси як організаційна форма інтеграції підприємств.
24. Зміст і особливості застосування стратегії диверсифікації підприємства.
25. Стратегія профільної диверсифікації підприємства.
26. Стратегія непрофільної диверсифікації підприємства.
27. Способи проникнення в іншу галузь. Проблема подолання галузевих бар'єрів.
28. Конкурентні стратегії підприємств-лідерів.
29. Конкурентні стратегії підприємств-переслідувачів.
30. Конкурентні стратегії підприємств-послідовників.
31. Конкурентні стратегії підприємств-аутсайдерів.
32. Стратегії підприємств на перспективному галузевому ринку.
33. Стратегії підприємств на зрілому галузевому ринку.
34. Стратегії підприємств на неперспективному галузевому ринку.
35. Сутність, мотиви і особливості застосування міжнародних стратегій підприємств.
36. Міжнародні стратегії прямого та непрямого експорту.
37. Міжнародна стратегія ліцензування.
38. Міжнародна стратегія прямого інвестування.
39. Глобальна міжнародна стратегія.
40. Багатонаціональна міжнародна стратегія.
41. Типи, зміст і взаємозв'язок функціональних стратегій підприємств.
42. Зміст, особливості розробки і реалізації фінансової стратегії підприємства.
43. Типи фінансових стратегій підприємства.
44. Місце і роль маркетингу в стратегічному управлінні підприємством.
45. Типи маркетингових стратегій.
46. Процес розробки і реалізації маркетингової стратегії.
47. Товарна стратегія підприємства.
48. Зміст та особливості використання підприємством цінових стратегій.

49. Зміст та особливості марочної стратегії підприємства.
50. Збутова стратегія підприємства.
51. Комунікаційна стратегія підприємства, її елементи.
52. Комплекс маркетингу як основа стратегії продукту.
53. Зміст, роль і особливості розробки виробничої стратегії підприємства.
54. Варіанти виробничої стратегії підприємства.
55. Роль і особливості кадрової стратегії підприємства в сучасних умовах економіки.
56. Типи кадрових стратегій організацій.
57. Зміст і особливості інноваційної стратегії підприємства.
58. Варіанти інноваційних стратегій.
59. Сутність і особливості інвестиційної стратегії.
60. Типи інвестиційних стратегій.
61. Процес розробки і реалізації інвестиційної стратегії.
62. Типи стратегій інноваційного розвитку бізнесу.
63. Аналіз середовища як початковий процес стратегічного управління.
64. Зміст і методи аналізу макрооточення організації при розробці стратегії.
65. Аналіз галузевого ринку при розробці стратегії.
66. Модель п'яти сил конкуренції М. Портера.
67. Аналіз внутрішнього середовища організації при розробці стратегії.
68. Сучасні методи проведення стратегічного аналізу середовища.
69. Сутність, роль і порядок розробки місії організації.
70. Система стратегічних цілей підприємства.
71. Процес оцінювання і вибору стратегії.
72. Стратегічний портфель підприємства.
73. Матричний аналіз портфеля бізнесу підприємства.
74. Використання матриці БКГ при виборі стратегії.
75. Використання матриці І. Ансоффа при виборі стратегії.
76. Інноваційна діяльність менеджерів на стадії реалізації стратегії.
77. Організаційна структура як об'єкт стратегічного управління.
78. Корпоративна культура як об'єкт стратегічного управління інноваційного розвитку персоналу.
79. Стратегічні переваги і недоліки лінійної організаційної структури управління.
80. Стратегічні переваги і недоліки лінійно-функціональної організаційної структури управління.
81. Стратегічні переваги і недоліки функціональної організаційної структури управління.
82. Стратегічні переваги і недоліки дивізіональної організаційної структури управління.
83. Стратегічні переваги і недоліки матричної організаційної структури управління.
84. Стратегічні переваги і недоліки конгломератної організаційної структури управління.
85. Порядок приведення організаційної структури управління у відповідність зі стратегією розвитку в інноваційних умовах.

86. Комплексне забезпечення процесу інноваційної реалізації стратегії.
87. Зміст, напрями і методи проведення стратегічного контролю із застосуванням інноваційних методів.
88. Прогнозування в системі стратегічного управління.
89. Фактори, що впливають на вибір стратегії підприємства в інноваційних умовах.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Ансофф И. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1989.
2. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия: Пер. с англ. / Под ред. Ю. Н. Каптуревского. – СПб.: Питер, 1999. – 416 с.
3. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. Стратегічне управління підприємством: Навч. посіб. – К.: Центр навч. літ., 2004.
4. Виханский О. С. Стратегическое управление: Учебник. – М.: Гардарики, 1999.
5. Градов А. П. Стратегия экономического управления предприятием. – СПб., 1993. – 410 с.
6. Кіндрацька Г. І. Стратегічний менеджмент: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006.
7. Круглов М. И. Стратегическое управление компанией. – М.: Рус. деловая лит., 2008. – 768 с.
8. Люкшинов А. Н. Стратегический менеджмент: Учеб. пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000.
9. Маркова В. Д., Кузнецова С. А. Стратегический менеджмент: Курс лекций. – М.: ИНФРА-М, 2010.
10. Мартиненко М. М., Ігнат'єва І. А. Стратегічний менеджмент: Підручник. – К.: Каравела, 2006.
11. Пономаренко В. С. Стратегічне управління підприємством. – Х.: Основа, 2010. – 620 с.
12. Портер М. Международная конкуренция: Пер. с англ. – М.: Междунар. отношения, 1993. – 664 с.
13. Портер М. Стратегія конкуренції: Пер. з англ. – К.: Основи, 1997.
14. Сладкевич В. П. Стратегічний менеджмент організацій: Підручник. – К.: МАУП, 2007.
15. Томпсон А. А., Стрикленд А. Дж. Стратегический менеджмент: Искусство разработки и реализации стратегии: Учеб. Для вузов: Пер. с англ. – М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1998.
16. Тренев Н. Н. Стратегическое управление: Учеб. пособие для вузов. – М.: ПРИОР, 2000. – 288 с.
17. Фатхутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: Учеб. для вузов. – М.: ЗАО “Бизнес-школа”; Интел-Синтез, 2010.

Додаткова література:

1. Авдашева С. Б. Хозяйственные связи в российской промышленности. – М.: ГУВШЭ, 2000.
2. Азоев Г. Л. Конкуренция: анализ, стратегия и практика. – М.: Е&М, 1996.
3. Акофф Р. Планирование будущего корпорации. – М.: Прогресс, 1985. – 397 с.

4. Алексеева М. Планирование деятельности фирмы. — М.: Финансы и статистика, 1997. — 248 с.
5. Балабанов И. Т. Инновационный менеджмент. — СПб.: Питер, 2000.
6. Бізнес-менеджмент: Навч. посіб. / За ред. Л. І. Федулової. — К.:Наук. світ, 2002.
7. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами. — К.: МП “ИТЕМ” ЛТД, СП “АДЕФ-Україна”, 1996.
8. Бланк И. А. Финансовый менеджмент: Учеб. курс. — К.: Ника-Центр; Эльга, 2001.
9. Богданов А. Тектология. Всеобщая организационная наука. — М.: Экономика, 1989.
10. Бодди Д., Пэйтон Р. Основы менеджмента. — СПб.: Питер, 1999.
11. Большой экономический словарь / Под ред. А. Н. Азрилияна. — 2-е изд., доп. и перераб. — М.: Ин-т новой экономики, 1997. — 864 с.
12. Бородин В. А. Стратегия управления инновационной фирмой. — Новосибирск: ЕКО, 2006.
13. Боумэн К. Основы стратегического менеджмента. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1997.
14. Винокуров В. А. Организация стратегического управления на предприятии. — М.: Финансы и статистика, 1996. — 176 с.
15. Виханский О. С., Наумов А. И. Менеджмент: человек, стратегия, организация, процесс: Учебник. — М.: Изд-во МГУ, 1995.
16. Гаркавенко С. С. Маркетинг: Підручник. — К.: Лібра, 2002.
17. Гибсон Дж. Л., Иванцевич Д. М., Донелли Д. Х. Организации: поведение, структура, процессы: Пер. с англ. — М.: ИНФРА-М, 2000.
18. Гринев В. Ф. Инновационный менеджмент: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 2000.
19. Гуияр Ф., Келли Дж. Преобразование организации. — М.: Дело. — 2000.
20. Дмитренко Г. А. Стратегический менеджмент для посттоталитарных стран: Конспект лекций. — К.: МАУП, 1998.
21. Дмитренко Г. А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организации. — К.: МАУП, 1998.
22. Дойль Я. Менеджмент: стратегия и тактика. — СПб.: Питер, 2009. — 560 с.
23. Друкер П. Ф. Рынок: как выйти в лидеры. Практика и принципы: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1992. — 314 с.
24. Даниелс Дж. Д., Радеба Ли Х. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции: Пер с англ. — 6-е изд. — М.: Дело ЛТД, 1994.
25. Евенко Л. И. Организационные структуры управления промышленными корпорациями США. — М.: Наука, 1983. — 352 с.
26. Егоршин А. П. Управление персоналом. — Н. Новгород: НИМБ, 1997.
27. Ефремов Б. Стратегия бизнеса. — М.: Финпресс, 1998. — 192 с.
28. Журавлева Л. А. Стратегический менеджмент: Учеб. пособие по разработке и реализации стратегии. — Новосибирск: НГАЭиУ, 2009.
29. Забелин П. В., Мойсеева Н. К. Основы стратегического управления: Учеб. пособие. — М.: Информационно-внедренческий центр “Маркетинг”, 1998.
30. Идрисов А. Б., Картышев С. В., Постников А. В. Стратегическое управление

- и анализ эффективности инвестиций. — М.: Филинь, 1996. — 310 с.
31. Карлоф Б. Деловая стратегия. — М.: Экономика, 1971. — 240 с.
  32. Кныш М. И., Перекатов В. А., Тютиков Ю. И. Стратегическое планирование инвестиционной деятельности: Учеб. пособие. — СПб.: Издат. дом “Бизнес-пресса”, 1998.
  33. Козаченко А. Механизм стратегического управления крупными производственно-финансовыми системами промышленности. — Донецк, 1998. — 710 с.
  34. Коно Т. Стратегия и структура японских предприятий. — М.: Прогресс, 1987. — 384 с.
  35. Котлер Ф. Маркетинг менеджмент: Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2009.
  36. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навч. посіб. — К.: Кондор, 2003.
  37. Куденко Н. В. Стратегічний маркетинг: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 1998.
  38. Ламбен Ж. Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива: Пер. с фр. — СПб.: Наука, 1996.
  39. Лунев В. Л. Тактика и стратегия управления фирмой: Учеб. пособие. — М.: Финпресс; НГАЭиУ, 1997.
  40. Лэйхифф Дж. М., Пенроуз Дж. М. Бизнес-коммуникации. — СПб.: Питер, 2011.
  41. Мазур И. И., Шапиро В. В. и др. Реструктуризация предприятий и компаний: Справоч. пособие. — М.: Высш. шк., 2000.
  42. Макарова Г. Л. Организация финансово-промышленных групп. — М.: Финанстатинформ, 1998.
  43. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. — М.: Дело, 1992. — 702 с.
  44. Микрюков В. Ю. Теория взаимодействия экономических субъектов. — М.: Вузовская кн., 1999.
  45. Мильнер Б. З. Теория организаций. — М.: ИНФРА-М, 1999.
  46. Минцберг Г., Альстрэнд Б., Лэмпел Дж. Школы стратегий: Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2000.
  47. Мовсесян А. Г. Интеграция банковского и промышленного капитала: Современные мировые тенденции и проблемы развития в России. — М.: Финансы и статистика, 1997.
  48. Мурашко М. И. Менеджмент персоналу. — К.: Знання, 2002.
  49. Ньюстром ДЖ. В., Дэвис К. Организационное поведение. — СПб.: Питер, 2000.
  50. Оберемчук Г. В. Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій. — К.: МАУП, 2000.
  51. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті: Курс лекцій. — К.: Кондор, 2003.
  52. Поспелов Д. А. Ситуационное управление. Теория и практика. — М.: Наука, 1986. — 352 с.
  53. Примак Т. О. Маркетинг: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2001.
  54. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі: Навч. посіб. — 2-ге вид., допов. — Львів: Новий світ-2000; Альтаїр-2002, 2003.
  55. Речмен Д., Мескон М., Боуви К., Тилл Д. Современный бизнес: Учебник: в 2

- т.: Пер. с англ. — М.: Республика, 1995.
56. Сладкевич В. П., Чернявський А. Д. Сучасний менеджмент організацій: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2007.
57. Соколенко С. І. Глобалізація і економіка України. — К.: Логос, 1999. — 568 с.
58. Спивак В. А. Организационное поведение и управление персоналом. — СПб.: Питер, 2000.
59. Спивак В. А. Корпоративная культура. — СПб.: Питер, 2001.
60. Стерлин А. Р., Тулин И. В. Стратегическое планирование в промышленных корпорациях США. — М.: Наука, 1990. — 200 с.
61. Стратегическое планирование / Под ред. Э. А. Уткина. — М.: Ассоциация авторов и издателей ТАНДЕМ; Экмос, 1998. — 440 с.
62. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / Под ред. А. П. Градова. — СПб.: Спец. лит., 1993. — 367 с.
63. Уильямсон О. И. Вертикальная интеграция производства: соображения по поводу неудач рынка: Пер. с англ. // Теория фирмы /
64. Под ред. В. М. Гальперина. — СПб.: Эконом. шк., 1995.
65. Управление персоналом: Учеб. для вузов / Под ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1998.
66. Уткин Э. А., Морозов Г. И., Морозова Н. И. Инновационный менеджмент. — М.: Акалис, 1996.
67. Фатхутдинов Р. А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. — М.: ИНФРА-М, 2000.
68. Фатхутдинов Р. А. Организация производства: Учебник. — М.: ИНФРА-М, 2002.
69. Фатхутдинов Р. А. Инновационный менеджмент. — СПб.: Питер, 2002.
70. Федоренко В. Г. Инвестиційний менеджмент: Навч. посіб. — 2-ге вид., допов. — К.: МАУП, 2001.
71. Федоренко В. Г. Инвестознавство: Підручник. — 2-ге вид., переробл. — К.: МАУП, 2002.
72. Харро фон Зингер. Стратегизм. — М.: Прогресс, 1996.
73. Хостинг А. Курс предпринимательства: Практ. пособие: Пер. с англ. — М.: Междунар. отношения, 1993. — 315 с.
74. Холл Р. Х. Организации: структуры, персонал, результаты. — СПб.: Питер, 2001.
75. Хоминич И. П. Финансовые стратегии компании. — М.: Изд-во Рос. эконом. акад., 1998.
76. Храброва И. А. Корпоративное управление: вопросы интеграции. — М.: Альпина, 2000.
77. Хэй Д., Моррис Д. Теория организации промышленности: В 2 т. — СПб.: Эконом. шк., 1999. — Т. 1.
78. Черныш Е. Прогнозирование и планирование: Учеб. пособие. — М.: Приор, 1999. — 176 с.
79. Чандлер А. Стратегия и структура: Пер. с англ. — М.: Мир, 1988. — 464 с.
80. Шенделл Д., Хаттен К. Политика бизнеса или стратегический менеджмент. — М.: Дело, 1998. — 378 с.
81. Шершньова З. Є., Оборська С. В. Стратегічне управління: Навч. посіб. — К.:

КНЕУ, 1999.

82. Щёкин Г. В. Теория кадровой политики: Монография. — К.: МАУП, 1997.

83. Щёкин Г. В. Как эффективно управлять людьми. — К.: МАУП, 1999. — 400 с.

84. Щёкин Г. В. Основы кадрового менеджмента: Учебник. — 4-е изд., испр. — К.: МАУП, 2002.

85. Юданов А. Д. Конкуренция: теория и практика. — М., 1996. — 310 с.

86. Экономическая стратегия фирмы: Учеб. пособие / Под ред. А. П. Градова. — СПб.: Спец. лит., 1996. — 284 с.